

2016 | RĂZVAN BUCUROIU – Paul Gherasim : „În clipă clipește nesfârșirea...”

Lumea Monahilor, nr.108, iunie 2016

Răzvan Bucuroiu: Domnule Paul Gherasim, vorbești adesea despre marii, importanții iconari din spațiul liturgic românesc, dar lumea se dă în vânt tot după Tattarescu. Și preoților, și credincioșilor le place foarte mult pictura lui. Până la urmă, care e deosebirea între ce a pictat Tattarescu și ce a zugrăvit Pârnu Mutu?

Paul Gherasim: Despre așa ceva am mai vorbit eu o dată, îndemnat de Dan Hăulică de la Academia Română. Trebuie să mă străduiesc să dau un răspuns de care să răspund, să răspund de el.

Acești pictori laici, care vin din școala laică – Tattarescu, Mirea –, care au pictat biserici, nu erau pictori pregătiți pentru pictură bisericească. Începutul lor ca pictori de biserică a fost pe vremea când în Biserică a pătruns cu viclenie, cu viclenia celui rău, secularizarea...

Acestor pictori li s-a îngăduit enorm! La un moment dat, numele lor a ajuns atât de cunoscut încât aproape devenise mai important decât ce pictau sau chiar cum pictau ei. Deveniseră pictorii de „tradiție” ai Bisericii, așa de cunoscute erau numele lor – pentru că numele lor erau în muzee și au ajuns, iată, în biserici. Au făcut un lucru nelalocul lui, călăuziți de un duh rău, că au ajuns să picteze peste pictura veche din biserici; au stricat pictura veche, au acoperit-o și au pictat peste. Sunt destule biserici vechi acoperite de pictura lor.

Răzvan Bucuroiu: Dar ce nu e în regulă, până la urmă, cu pictura lor? Credeți că nu aveau talent, sau nu aveau credință? Unde erau ei deficitari?

Paul Gherasim: Am spus că pictura lor nu are nimic de-a face cu Biserica. Ei au ajuns să picteze prin înșelăciune.

Problema cu talentul se desface, pentru că atunci ar trebui să vorbim despre locul lor între pictorii laici ai țării și nu sunt de valoarea unor pictori precum Grigorescu, Andreescu sau Luchian. Iar în ce privește credința, doar Dumnezeu știe dacă aveau, eu nu știu.

Răzvan Bucuroiu: Totuși, lumea apreciază pictura lor. De ce oare?

Paul Gherasim: Ați rostit cuvântul „lume”. Ce știe lumea?! În lume oamenii sunt diferiți după chip, după voce, după simțire. **Dumnezeu a binecuvântat pe om cu daruri, și omul este liber. Dumnezeu a lăsat omul cu un dar pe care să îl ducă la împlinire.** Ei, e foarte greu aici, și dacă suntem ridicați pe o treaptă unde sunt lucruri

2016 | RĂZVAN BUCUROIU – Paul Gherasim : „În clipă clipește nesfârșirea...”

Lumea Monahilor, nr.108, iunie 2016

foarte greu de deosebit, se cere un dar al deosebirii, care e unul dintre cele mai mari daruri. Așa că a vorbi despre lume și despre ce apreciază lumea nu are nici o semnificație...

Răzvan Bucuroiu: Îmi place ce mi-ați spus și mi se pare că așa este. Cu toate acestea, există un gust public, sau o majoritate care apreciază un lucru anume...

Paul Gherasim: Ați rostit iarăși un cuvânt foarte greu: gust. Păi, cel mai greu se ajunge la gust, cel mai greu... **Ca să poți să ajungi să deosebești lucrurile și, mai ales când e vorba de cele importante, să dai dovadă de subțirime, atunci trebuie să ai o educație specială, aceea e cea a gustului. Înainte de a vedea, este acest simț al gustului și ți se cere să guști: „Gustați și vedeți” – nu spune așa Scriptura? „Gustați și vedeți că bun este Domnul.”** Așa e. Dar, ca să ajungi la a gusta am spus mai înainte că este foarte greu. Înainte de a gusta, cu alte cuvinte de a avea gust, nu poți nici să vezi cu adevărat. Aici se află răspunsul.

Răzvan Bucuroiu: Așadar gustul nu e un dar, gustul este un simț pe care îl lucrezi, pe care îl antrenezi, pe care îl educi?

Paul Gherasim: Toate sunt daruri. Nimic nu poți să faci fără ajutorul lui Dumnezeu. Când ai ajuns să ai acest dar – iată darul credinței: fără această lumină a darului credinței nu poți să vezi.

Acum sigur că lucrurile ar trebui privite atât în legătură cu credința, cât și cu înțelegerea la care ajunge cineva și în așa-zisa cultură – așa-zisa cultură, pentru că **adevărata cultură este, după mine, lumina Bisericii.**

Răzvan Bucuroiu: Bine, dar astfel, între toți intelectualii pe care îi avem acum, foarte puțini ar intra în această „ceată”.

Paul Gherasim: Eu nu vreau să mă leg de viețile oamenilor. Dumnezeu știe, și ei știu ce îi atrage mai mult. Dacă i-ar atrage credința, și-ar revedea fiecare viața, cum mi-am revăzut și eu viața, că doar am trăit prin păcate, și suferința pe care o am acum este o povară a păcatelor mele.

„Nu ne întoarcem la credință; credința e tot timpul înainte, e înaintea noastră, nu e în urmă”

2016 | RĂZVAN BUCUROIU – Paul Gherasim : „În clipă clipește nesfârșirea...”

Lumea Monahilor, nr.108, iunie 2016

Răzvan Bucuroiu: Păcatele mai mari pot fi corectate spre sfârșitul vieții? Mai există posibilitatea asta de a întoarce, cumva, situația?

Paul Gherasim: În orice clipă Dumnezeu ne așteaptă. Dumnezeu ne așteaptă și Dumnezeu e întotdeauna înainte, ne așteaptă. Nu ne întoarcem la credință; credința e tot timpul înainte, e înaintea noastră, nu e în urmă.

Vorbim despre cum e Dumnezeu, despre cum e El în viața noastră. Cum facem asta?

Nu discut eu cum e Dumnezeu. Dumnezeu e nesfârșit de bun, nesfârșit de milos și mila aceasta a Lui acoperă tot. Noi când ne rugăm asta cerem tot timpul: milă, ai milă Doamne!

Răzvan Bucuroiu: O simțiți în viața dumneavoastră?

Paul Gherasim: O, o simt concret. Dacă nu aș simți, nu L-aș avea pe Dumnezeu înaintea mea.

Răzvan Bucuroiu: Mila lui Dumnezeu ne mângâie, sau ne arată cât suntem de mici și de slabi și de firavi?

Paul Gherasim: Mila arată, de fapt, valoarea, însemnătatea iubirii. Dacă iubirea nu e însoțită de milă, nu e luminată de milă, atunci se poate ajunge la o înțelegere greșită a iubirii.

Răzvan Bucuroiu: Domnule Paul Gherasim, oamenii mai în vârstă mai au acest sentiment al dragostei atât de puternic?

Paul Gherasim: Nu contează dacă ești în vârstă sau ești tânăr! Tinerețea o avem toți, am trăit-o toți. Sunt tineri care au ajuns înaintea unor bătrâni la credință; aici e taină mare. **Clipa, clipa e mai importantă decât anii, zilele și secolele. În clipă clipește nesfârșirea...**

Răzvan Bucuroiu: În viața dvs. ați avut și clipa despre care vorbiți?

Paul Gherasim: Nu am să vorbesc despre o clipă, am să vorbesc despre aceste clipiri, care sunt momente de intuiție, care sunt rare de tot. Eu lucrez mult cu intuiția și cu inspirația.